

Prejeto izdaja: —
 1. leto . . . K 10.—
 2. leto . . . 7.—
 3. leto . . . 2.50
 4. leto . . . 1.—
Prejeto Avstrije: —
 1. leto . . . 15.—
Prejeto iz tujine: —
 1. leto . . . 30 vinarjev.

STRAŽA

Prejeto iz tujine: —
 1. leto . . . K 10.—
 2. leto . . . 7.—
 3. leto . . . 2.50
 4. leto . . . 1.—
Prejeto Avstrije: —
 1. leto . . . 15.—
Prejeto iz tujine: —
 1. leto . . . 30 vinarjev.

Uredništvo in administracija: Maribor
 Družna ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Vojakom

na bojišču primanjkuje berila.
 Matere, sestre naročite svojim
 možem, sinovom in bratom
 „Stražo“ in „Slovenski Gospo-
 dar“.

„Straža“

stane za 3 mesce 2 K 50 v.

„Slovenski Gospodar“

stane za 3 mesce 1 K.

Vposlajte naročnino in natančni vojno-
 postni naslov.

Najnovejša uradna poročila.

Uradno se razglša:

Dunaj, 21. nov.

Italijansko bojišče.

Italijani so spravili vnovič vojaštva s tirolske
 bojne črte na goriško bojno črto. S temi ojačeni
 napada sovražnik vnovič celo goriško območje.

Pred goro Sabotin je izjalovil naš ogenj več
 sovražnih sunkov.

Na ozemlju pri Oslaviji se je posrečilo sovra-
 žniku udreti v našo obrambno črto. V protinapadu
 smo jo pa zopet spravili v našo oblast izvzemi en
 vrh severno-izhodno od tega kraja, za katerega se
 še vrše boji.

Trije sovražni sunki proti Pevmi so se izjalo-
 vilovi, pri čemur je imel sovražnik težke izgube.

Posebno hudi so bili tudi tokrat napadi na
 Podgoro. Tudi tukaj so bili Italijani krvavo odbiti.

Prostor na obeh straneh gore Sv. Mihaela se
 je nahajal v hudem artilerijskem ognju. Popoldne
 so napadale na severnem pobočju gore zelo močne
 sovražne čete. Njihov napad je izjalovil naš križni
 ogenj.

Ista usoda je zadela več sovražnih sunkov
 proti ozemlju Sv. Martina in severno od goriškega
 območja proti cestnemu zapiralšču pri Zagori.

Na Tirolskem so odbili branitelji Col di Lane
 dva italijanska napada na višino te gore.

Srbsko bojišče.

Avstrijsko poročilo z dne 21. t. m.:

Avstro-ogrski oddelek si je severno od Čajnice
 (v Bosni), kjer so se Črnogorci vgnjezdili, izsilil
 prehod čez gornjo Drino.

Izhodno od tam je avstro-ogrski oddelek v

Grška blokirana.

Italijani napadajo s svežimi četami Gorico. — Vsi napadi krvavo
 odbiti. — Nova Varoš, Sjenica, Novi pazar, Raška v naših ro-
 kah. — Boji za Kosovo polje. — Po avdijenci Kitchenerja pri
 grškem kralju razglšana blokada grške obali.

Ibarski dolini vrgel sovražnika nazaj. Število ujet-
 nikov, ki so jih naši včeraj v tem prostoru dobili
 v roke, znaša več kot 2000.

Ob vhodih na Kosovo polje se vršijo srditi
 boji.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer,
 podmaršal.

Nemško poročilo z dne 21. t. m.:

Nemške čete armade generala pl. Kowessa so
 zasedle mesto Novi pazar.

Armada generala pl. Gallwitza in desno krilo
 armade generala Bojadjeva se borijo za izhod v
 dolino reke Lab severno od Pristine.

Število dne 19. novembra ujetih Srbov se je
 zvišala na 3800 mož.

Včeraj (20. nov.) smo ujeli 4400 mož.

Bolgarsko uradno poročilo.

Sofija, 20. nov.

Zasledovanje razbite srbske armade se odlo-
 čno nadaljuje.

Naše armade so se po srditih bojih od seve-
 roizhoda in juga približale Pristini. Ujeli smo kakih
 1800 mož in polovico srbskega eskadrona. Boji se
 nadaljujejo.

Grška blokirana.

Londonskim listom se dne 21. novembra po-
 roča iz Aten:

Angleški poslanik je sporočil, da so države
 četvernega sporazuma sklenile gospodarsko in tr-
 govsko blokado Grčije.

Oderuštvo evete.

Zakaj je usnje tako drago?

Dosedaj se je naša javnost zelo malo brigala,
 kje tiči vzrok, da se je zadnji čas cena za neka-
 tere industrijske izdelke tako neprimerno visoko
 dvignila. Čevlji so n. pr. vendar važna ljudska
 potrebščina. Po zimi vendar ne moremo bosu ho-
 diti, ali pa se s preluknjanimi podplati pokazati na
 ledeni zimi v snegu. Ako bodo tovarnarji usn-
 jarske izdelke vedno tako dražili kakor v zadnjem
 času, bodo morali revnejši ljudje hoditi v lesenimi
 čevlji. Ako daš čevlje na novo obložiti s podplati,
 moraš plačati pet do osem kron, pred leti si pla-
 čal za to samo tri krome. Otročjih čevljev pa se-
 daj skoraj ni dobiti. Kmečko ljudstvo in obrtniki
 si kmalu ne bodo več mogli nabaviti potrebnega
 usnja za potrebe svojih družin. Kje tiči vzrok tej
 neprimerni drugini usnja? Kdo vtakne dobiček v
 žep? Kolikor nam je znano, so se kože podražile
 v primeri s cenami pred vojsko le za 20—25%,
 ubogi delavci v tovarnah za usnje pa morajo ve-
 činoma delati za prejšnjo nizko plačo, vsaj v Ma-
 riboru je tako. Ježice in barvila so se podražila
 res za 40—50%, a to še ne opravičuje sedanjih
 neprimerno visokih cen, ki so za 100, pri nekate-
 rih vrstah usnja celo za 150% višje kot pred
 vojsko. Kje se zbira dobiček, posnamemo deloma
 iz poročila, ki ga je izdala avstrijska delniška druž-

ba za usnjarsko industrijo. Ta družba bogatih to-
 varnarjev celih 16 let svojega obstoja ni plačala
 svojim delničarjem nikake dividende (razdelitev či-
 stega dobička), a letos je naenkrat dajala 30%
 dividende. Družbin čisti dobiček so se celo umet-
 no znižali, sicer bi znašala dividenda celo 60%
 Kakor tovarnarji usnja, tako delajo tudi tovarnarji
 čevljev. Neka avstrijska tovarna za čevlje, je po
 umetno znižanem dobičku izkazala še vedno
 1.063.256 K dobička proti 500.000 K dobička lan-
 skega leta. Ali ni to čisto navadno navijanje cen?
 Ako se kmetiča, ki dobi za svoje živinče malo več
 kot poprej, preganja kot navijalca cen, bi bilo vse-
 kako bolj potrebno in tudi opravičeno, ako bi ob-
 last odločno nastopila proti tovarnarjem, ki z iz-
 redno pretiranimi cenami izzemajo ljudstvo in ko-
 pičijo tako velikanske dobičke.

List »Brüxer Zeitung« piše k temu vprašanju:
 Ko se bo sedanja vojska z Anglijo, ki je boj našega
 idealizma z angleškim brezsrčnim kramarst-
 vom, zmagovito končala, se mora začeti tudi brez-
 obziren boj zoper brezsrčni kramarski duh, ki vla-
 da v lastni deželi. Tako je! Oderuštvo evete.

Ogromni dobički.

Zanimive številke nam podaja računski zaklju-
 ček praške železo-industrijske družbe za poslovno
 leto 1914/15. Po raznih odpisih, ki znašajo
 2.673.451 K (proti 2.978.468 K v prejšnjem letu)
 znaša čisti dobiček te družbe bogatašev nič manj
 nego 9.397.933 K. 414.979 K pa se je od do-
 bička vpisalo že na račun prihodnjega poslovnega
 leta. L. 1913/14 je znašal čisti dobiček te družbe
 »samo« 3.255.038 K. Občni zbor je sklenil, da
 razdeli letos dividendo 24%; lansko leto je zna-
 šala dividenda samo 8%. Take ogromne dobičke
 si kopičijo bogati tovarnarji! Ubogi mali in srednji
 obrtnik ter poljedelec pa si pribera s težavnim in
 napornim delom komaj toliko, da za silo preživi
 sebe in svojo družino. A kljub temu se še pripeti,
 da ga oblast zasleduje radi pretiravanja ali navij-
 janja cen, če je kako stvar malo boljše prodal,
 kakor prejšnja leta. Ali se ne more pri nas od-
 ločnejše nastopiti tudi proti bogatim delniškim druž-
 bam? Zahtevamo enako obzirnost za vse!

Dunajska »Reichspost« omenja h goraj omenje-
 nemu velikemu dobičku: Delničarji praške železo-
 industrijske družbe so lahko z uspehom preteklega
 upravnega leta prav zadovoljni. Ti gospodje so do-
 sedaj še itak le malokedaj imeli priliko tožiti o
 kakih težavah. Družba industrijev se živi in pro-
 speva na stroške splošnosti. Splošno je znano,
 kako drago je praška družba zaračunala naši vojni
 mornarici svoje železninarske izdelke. Prejšnji po-
 veljnik avstrijske vojne mornarice grof Montecucoli
 je bil vsled tega prisiljen, potrebne reči za našo
 ladjedelnico nakupiti v tujini. Tedaj je nakrat bilo
 jasno, kako izredno drago računa industrijska
 družba svoje izdelke. Nihče ne taji tega, da je po-
 trebno, da se domača industrija štiti pred tujo kon-
 kurenco s potrebnimi varnostnimi carinami. Po-
 trebno je, da se industrija v Avstriji vsposodjuje k
 napredku, a predvsem pa se vendar mora ljudstvo

ščititi pred izžemanjem. Po vojski bo treba pred vsem misliti na to, kako primerno znižati carino na izdelke montanske družbe. Pred vsem pa se bo moralo tudi misliti na to, kako primerno obdačiti vojne dobičke. Za časa vojske je takorekoč deževalo na posamezna podjetja — zlata. Ljudstvo se je sedaj že skoro privadilo v d jstvo, da pridejo naša vojna posojila skoro večinoma v prid do očnemu številu bogatih armadnih dobaviteljev in velikih industrijskih podjetij. Trikrat večji dobiček kot v mirnem času, katerega izkazuje praška družba, mora vzbuditi pozornost občinstva. Družba je sicer tokrat podpisala za vojno posojilo 15 milijonov K, kar pa utisa, ki ga je napravil ta ogromni dobiček na ljudstvo, prav nič ne spremeni. Po trgovsko rečeno, ni za veliko podjetje, ki je z dobavo za armado napravilo milijone dobička, boljše prilike za nalaganje odvišnega denarja, kot je vojno posojilo.

Avstrijsko-italijansko bojišče.

Italija hoče izkrvaveti. S tirolske fronte je privredla sveže čete pred Gorico. Toda zaman je ves trud. In ti boji še bodo trajali dober teden, do 1. dec., ko se otvori italijanski državni zbor. S hvaležnostjo in občudovanjem pozdravljamo naše junaške čete.

Gorica gori.

Od četrta, dne 18. novembra zjuraj Italijani Gorico po dnevu skoro neprestano obstreljujejo. Obstreljevanje se vrši po načrtu. V petek dne 19. novembra je trajalo obstreljevanje dopoldne štiri, popoldne pa nad dve uri. V mesto je padalo okrog 3000 krogel iz topov vseh velikosti. V mestu so italijanske bombe povzročile velike požare. Mesto gori na več krajih. Vojaška škoda je majhna. Na sproti temu pa mestno prebivalstvo vsled groznega italijanskega obstreljevanja strašno trpi. Mnogo civilnih ljudi so italijanske bombe usmrtili in tudi škoda na premoženju je izredno velika. Italijani so razstrelili vse cerkve in tudi bolnišnice, na katerih so bile razobešene daleč vidne zastave Rudečega križa. Tako se hinavski Italijani maščujejo, ker niso mogli prodreti naše bojne črte in priti v posest Gorice.

Italijanska jeza nad Gorico.

Iz Gorice je dobil »Slovenec« z dne 19. nov. naslednje poročilo, ki priča o barbarstvu in slepi strasti Italijanov. Včeraj ob 5. uri zjutraj je Gorica stala v najhujšem italijanskem ognju, ki je trajal cel dan z malimi odmori. Padale so tudi nenavadno velike granate. Obenem je veliko število aeroplanov krožilo nad mestom in dovoznimi cestami ter jih bombardiralo. Na travniku pred jezuitsko cerkvijo je velikanska granata izkopala nenavadao veliko jamo. Česar dosedaj ni bilo, so pričeli včeraj Italijani metati v mesto tudi vžigalne granate, ki so približno na desetih krajih povzročile požare. Pogorela je Budarjeva hiša nasproti semeniša, seme nišče, Trgovski dom in gorela je tudi škofijska palača.

Italijanska armada 500 000 mož napade Gorico.

»Neue Züricher Zeitung« poroča z dne 16. nov. iz Milana: Predpriprave za nov splošen napad na Gorico se vrše z vso hitrostjo, kakor se poroča iz privatnega vira. Naval se izvrši v globokih vrstah na najširši frontisti četami okoli 500.000 mož. Izid se splošno presoja optimistično. Salandra upa za gotovo, da bo mogel stopiti pred zbornico s poročilom, da je Gorica zavzeta.

Bombe na Benetke

Dunaj, 18. novembra. Uradno razglašajo: Danes popoldne je obmetavala ena naših pomorskih letalskih eskader forta San Nicolo in Alberoni, arzenal, letalsko postajo, gazometer, koldvor in več vojašnic v Benetkah uspešno z bombami.

Kljub silovitemu obrambnemu ognju in napadom s strani treh sovražnih letal, se je vrnila naša eskadra polnoštevilno in nepoškodovana.

Francozi napadajo Italijane

Iz Ženeve se poroča dne 20. novembra: Veliko pozornost vzbujajo oster članek velikega francoskega lista »Temps«, v katerem se Italija močno napada. »Temps« kratkomalo zatrjuje, da nima Italija nobenega upanja, da bi v sedanji vojski zoper Avstrijo dosegla kak uspeh. Italijani bi naj sedaj vendar zadostili svoji dolžnosti in bi tako tudi ugodili svojim lastnim interesom. V ta namen bi se naj Italijani končno vendar odločili in poslali na Balkan močne vojaške oddelke.

Bolgarsko-srbsko bojišče.

Grška je blokirana. Lord Kitshener je imel večurno avdijenco pri kralju Konstantinu. Še isti dan je zapustil slabe volje Atene in na to je četverosporazum proglasil blokado nad grško obaljo. To se pravi, prijateljstvo se je nehalo, začelo se je sovraštvo.

Kaj bo sedaj? Ali se Konstantin uklone? Ali se bodo začeli nemiri, ki ga bodo prisilili, da se uklone. Ali ostane trden ter nastopi proti francosko-angleškimi četami v Solunu?

To so vprašanja, na katera ne moremo odgovoriti, posebno ker ne vemo, katere stvari je lord Kitshener zahteval od grškega kralja.

Položaj je skrajno napet in na vsak način stojimo na Balkanu pred novimi dogodki.

Revolucionarno gibanje na Kreti

Iz Aten poročajo: Revolucionarno gibanje na Kreti se vedno bolj širi. Na čelu te akcije, ki hoče proklamirati neodvisnost otoka od Grške ter uvesti republiko, stoje Venizelosi pristaši, ki hočejo seveda proglasiti Venizelosa za prvega predsednika nove republike. Grška vlada je poslala na Kreto čete, ter je dala v Kandiji zapreti mnogo oseb, ki bodo obtožene veleizdaje.

Bolgarski načrti.

Carigrajski list »Tasvir-i-Elkiar« priobčuje pogovor svojega zastopnika z bolgarskim carigrajskim poslanikom Kolušov-im, kateri je med drugim tudi sledeče izjavil:

»Bolgarija bo polagala posebno važnost na to, da spravi po vojski tudi ono ozemlje, ki ni omenjeno v bolgarsko-srbski pogodbi iz l. 1912, v katerem pa je že od nekdanj vkošenjena bolgarska narodna zavest, pod svoje državno okrilje. Tavo ozemlje je Moravska dolina, ter ozemlje pri Nišu in Vranji. S tem, da spravi Bolgarija ta ozemlja pod svoje okrilje, si bo zagotovila svojo narodno enotnost. Kolušov je povdarjal, da je v Srbiji mnogo prebivalstva bolgarske krvi in je omenil, da je celo srbski ministrski predsednik Pašič bolgarskega pokoljenja. Ni še dolgo tega kar so Pašiču v belgrajskih dvornih krogih očitali, da je bolgarske krvi. Kolušov je imenoval pošiljanje francosko-angleških čet v Macedonijo, navadno komedijo. Namesto da skušajo sedaj Francozi in Angleži pridobiti Carigrad in Sofijo, naj bi se raje potrudili, da rešijo svojo lastno, od Nemcev zasedeno ozemlje. Poslanik je ostro obsojal obstreljevanje Dedeagača in je končno povdarjal, da se bodo bolgarsko-turški odnošaji, posebno v gospodarskem oziru, po vojski ugodno razvili.

Združitev bolgarskega in turškega vojnega brodovja.

»Ruskoje Slovo« poroča iz Sebastopola: Po daljšem odmoru se kažejo turške vojne ladje zopet v Črnem morju. Bolgarska vlada je baje izjavila, da je pripravljena dati bolgarsko vojno brodovje za čas vojne Turčiji na razpolago. Šest minonosk in križarka »Nadežda« je odplula iz Burgasa v Bospor, da se tam združijo s turškim brodovjem.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Naše in bolgarske čete se bojujejo za vstop na Kosovo polje. Mi smo zavzeli Nova Varoš, Sjenico, Raško, Novi pazar. Bolgari se od juga in

severoizhoda bližajo Prištini. Srbska armada se noče udati, ampak se bo očitvidno rajši zatekla v črnogorske in albanske gore.

Avstrijske čete v sandžaku.

Avstrijske čete so na god sv. Elizabete, dne 19. novembra vkorakale v sandžak Novipazar. Ljudstvo jih je sprejelo z velikim navdušenjem. Naši oddelki so že lansko leto in sicer 18. avgsta iz jugo izhodne Bosne vkorakali v sandžak in zasedli mesto Plevlje, ki leži južno od Višegrada na novo-črnogorskem ozemlju. Naši pa se takrat niso dolgo mudili v sandžaku, ker še tedaj niso imeli namena, to ozemlje za stalno zasesti.

Mesti Nova-Varoš in Sjenica v naših rokah.

Čete generala Kövessa so dne 20. novembra zavzele mesta Nova Varoš, Sjenica in Raška v Novem pazaru. Zavezniške čete že stojijo pred vratmi mesta Novi pazar, drugi del naših čet pa ima še samo dva slaba dnevna marša do Mitrovice.

Nova Varoš leži v se erno zahodnem delu sandžaka, južno od Uzič, Sjenica južno-izhodno od mesta Nova Varoš, Raška in Mitrovica pa ležita dalje proti jugoizhodu.

Srbska armada izgnana iz Stare Srbije.

Dne 20. novembra so naše čete vrgle Srbe popolnoma čez mejo Stare Srbije v sandžak Novipazar in albanski del Nove Srbije. Ostanke armade kralja Petra bodo kmau iskali zavetja v Črnigori, Albaniji in Grčiji.

Za 200 kilometrov skrajšana bojna črta.

Švicarski list »Züricher Tagesanzeiger« poroča s srbskega bojišča: Bojna črta avstrijskih in zavezniških čet se je zadnji čas vsled združenega napada od vseh strani, skrajšala za več kot 200 kilometrov. Vsled tega so znatne vojne sile na tej fronti proste in se jih lahko uporabi na kakem drugem prostoru.

Beda med Srbi in Črnogorci.

»Kölnische Zeitung« javlja: Begunci iz Mitrovice opisujejo zadnje trenutke srbskega smrtnega boja. Armada je v največji obupnosti. Primanjkuje živil. Zadnje žitne rezerve so porabljene, tudi benica za tovarne samodrče primanjkuje.

Črnigori je nemogoče, da bi preživljala brezštevne begunce. Pojavila se je lakota. Bolnišnic ni, ranjenci umirajo že potoma, na tisoče avstrijskih ujetnikov iz zadnjih decemberskih bojev se nahaja v strašnem položaju ter beže v Albanijo, kakor naznanjevalci, da prihajajo za njimi razbiti deli srbske armade. Okoli 3000 avstrijskih ujetnikov popravlja cesto Struga-Elbasan-Drač, po kateri še upajo Srbi dobiti živil.

Na Italijane se zanašajo.

Pariški »Temps« izjavlja, da so tudi v Italiji prišli do prepričanja, da je zadeva Srbije tudi zadeva Italije. Akoravno uspeh Avstrije in Nemčije na Balkanu ne bo odločil sedanje svetovne vojske, vendar bo imel dalekosežne posledice, ki bi bile posebno za Italijo zelo važne. Temu pa se še sedaj da izogniti. Ker so došli v Pariz zadnje dni tudi angleški ministri, se domneva, da se bo res vršil vojni svet četverosporazumnih držav. Nujna potreba je sedaj, da se Italija nemudoma loti Albanije. K temu podjetju bo Italijo navzočnost angleških ministrov v Parizu menda močno podžgala.

Londonski list »Star« priobčuje dne 19. novembra brzojavko iz Rima, v kateri se zatrjuje, da je pričakovati danes ali jutri odgovora Grčije na novi pritisk četverosporazuma v Atenah. Gotovo je, da četverosporazum ne bo trpel nikakega zavlačevanja, temveč bo takoj storil odločne korake. Vse potrebne podrobnosti so že končane. Italija bo pri novih podvzetjih igrala zelo važno vlogo.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Ruski napor na severu

»Az Est« poroča iz Hindenburgovega glavnega stana: Pred nekako petimi tedni so tri ruske divizije obupno napadle južno od Dvinska železniško progo. Tam, kjer so nameravali predreti, so koncentrirali svoje sile prav tesno. Prvih 10 stotnij je bilo popolnoma uničenih, nakar ostali dve diviziji sploh nista več napadli, marveč sta zbežali. Še na begu so jima Nemci prizadejali velike izgube. Zdi se, da namerava rusko armadno vodstvo tu za vsako ceno predreti nemško crto. Tudi pred 11 dnevi so poskusili Rusi s silnimi četami na tej točki tako akcijo. Takrat so vplele nemške čete tudi rusko povelje, ki pravi, da se mora ta akcija brezpogojno izvršiti. Povelje našteva tudi imenoma kraje, ki jih je zavzeti, ti kraji so se nahajali 15 kilometrov za nemško fronto.

Šef ruskega generalnega štaba o vojnem položaju

Poročevalec nekaterih angleških listov v ruskem glavnem stanu poroča o razgovoru s šefom ruskega generalnega štaba, generalom Aleksejevom. General je mnenja, da bo vojna še dolgo trajala. Rusija se mora omejiti na to, da ostane pozorna in da, če mogoče, podpira akcije zaveznikov. Zdi se, da nameravajo Nemci pričeti z veliko akcijo na zapadu, kar se da sklepati iz dejstva, da spravljajo tja mnogo čet in težkih topov. Na ruski fronti za enkrat ne iščejo odločitve. Nemci se zadovoljujejo s tem, da utrjujejo svoje pozicije v prostoru pri Dvinsku, od koder nameravajo potem spomladi prodirati naprej.

„Še daleč od miru“

Bern, 18. novembra. V članku »Še daleč od miru« Berner Tagblatt znova govori o londonskem dogovoru in pravi: V sedanji vojni Angleška razen denarja ne stavi dosti v nevarnost. Iz tega razloga nam je bilo vedno nerazumljivo, zakaj sta si Francoska in Rusija tako vezali roke, da bosta samo z dovoljenjem Angleške sklenili mir. Lahko bosta še dolgo čakali, da jima Angleška to dovoli in zato se bojimo, da bo vojna še dolgo trajala. Tisti, ki bi si prvi upal to za vso Evropo nesrečno in samo v angleškem interesu sklenjeno pogodbo razrušiti, zasluži hvaležnost vsega človeštva.

Papež za premirje o Božiču.

Iz Monakovega prihaja poročilo, da bo papež zaprosil vse vladarje, naj dovolijo armadam o Božiču petdnevno premirje. Nadalje bo Vatikan izjavil, da je voljan sprejeti posredovanje za mir.

Gotovo so papeževe želje, da o Božiču zavladava vsaj nekajdnevno premirje, toda poročilo je z ozirom na lansko odklonitev od strani Rusije in Francije neverjetno.

Raznoterosti.

Duhovniške vesti. Župnjo Zibiko je dobil č. g. Ivan Jelšnik, kaplan v Šmartnem na Paki.

Iz finančne službe. Finančni praktikant Rudolf Jurčič je imenovan za evidenčnega geometra v 11. činovnem razredu.

Odlikovani vojni kurat. Vojni kurat našega domačega pešpolka št. 47, Beno Kobal je odlikovan z duhovniškim zaslužnim križcem druge vrste na belo-rudečem traku.

Odlikovane redovnice. V mariborski deželni bolnišnici je bilo pet usmiljenih sester odlikovanih od »Rudečega križa«, in sicer č. sestra prednica Placidija Pardeller s srebrno kolajno z vojnim okraskom, 4 druge sestre pa z bronasto kolajno. — V mariborski zasilni bolnišnici (v soli č. šolskih sester) je bila odlikovana s. Avgustina Kitzler, prednica bolniških sester, s srebrno kolajno Rudečega križa z vojnim okraskom. — V celjski rezervni bolnišnici sta bili odlikovani z bronasto kolajno ss. Lidvina in Jožefa.

Odlikovan slovenski učitelj. Okrajni pomožni učitelj mariborskega okrajnega šolskega sveta kadet Maksimilijan Viher je bil vsled svojega junaštva imenovan za praporščaka ter odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno 2. razreda.

Slovenski častnik padel. Na italijanskem bojišču je padel 21letni artilerijski poročnik Alojzij Jesih, doma iz Trbovelj. Šrapnel ga je zadel tako nesrečno v vrat, da je bil pri priči mrtev.

Za pešpolk št. 87., ki se je tekom vojne že tolikrat sijajno odlikoval, nabirajo sedaj na Spodnjem Štajerskem božična darila. Kdor je namenjen pomagati vrlim vojakom tega polka do božičnega veselja, naj pošlje svoje darilo na okrajno glavarstvo v Celju.

Trst italijansko mesto? Cenzurirana »Edinost« piše: »Trst po večini italijansko mesto«, je rekel gospod ministrski predsednik? Trst je imel pred vojno kakih 240.000 prebivalcev. Od teh moramo po italijanskih listih dokazanih renjokolov ošteti 80.000, potem moramo računati najmanj 20.000 Nemcev in drugih, ostane še 140.000 prebivalcev. Po uradnem štetju je dokazanih okoli 70.000 Slovencev. Ostane torej približno 70.000 prebivalcev italijanske narodnosti. Se li vam zdi to večina? Meni ne.

Vpoklic letnikov 1872, 1873, 1874 in 1896. Črnovojniki letnikov 1872, 1873, 1874 in 1896, ki so bili pri zadnjih naborih spoznani za sposobne, so vpoklicani za dne 6. decembra 1915 pod orožje.

43—50 letnim črnovojnikom-okrožnim zdravnikom. Štajerska zdravniška zbornica naznanja, da vprašanje, če bodo vpoklicani pod orožje tudi tisti 43—50 letni črnovojniški zavezniki, ki so okrožni (distriktri) zdravniki, še ni rešeno, čeprav se že vrše tozadevna pogajanja med deželnim odborom in vojaško upravo. Priporoča se, da vložijo distriktni odbori tozadevne prošnje za oprostitev na deželni odbor. Tozadevna prošnja se lahko vložijo tudi na pristojno okrajno glavarstvo, da ono izposluje oproščanje dotičnega 43—50 letnega črnovojniškega zavezanca-distriktnega zdravnika od vojaške službe.

Ogrsko vojno posojilo. Kakor poročajo iz Budimpešte, je bilo na Ogrskem podpisanih čez dve milijardi kron vojnega posojila.

Preselitev naših ujetnikov v Rusiji. Hamburški Rudeči križ je dobil iz Rusije uradno poročilo, da so spravili vse avstrijske in nemške ujetnike, ki so bili dosedaj nastanjeni v Izhodni Rusiji, Zahodni in Srednji Sibiriji, v Izhodno Sibirijo, Transbajkalsko in Amursko ozemlje. Kakor se poroča iz Berolina, se s to preselitvijo položaj naših ujetnikov ne bo poslabšal, ampak vsled ugodnejših razmer za prehrano ujetnikov, celo zdatno zboljšal.

Brzovjavni promet za celo Štajersko in Hrvaško prost. Vejaška oblast je odredila, da je oслеj promet za za ebne brzovjavke za celo Štajersko ter za okraje Zagreb, Varaždin in Bjelovar—Križevci na Hrvaškem prost.

Povišani davek in višje cene za špirit. Vlada je povišala davek za špirit, in sicer za 40 v za liter alkohola, tako da bo znašal od zdaj naprej davek na žganje 2 K do 2 K 80 v za liter alkohola. Obenem je določila cene za denaturirani špirit, t. j. špirit, ki se ga rabi v industriji, ne pa za zavzivanje. Pri prodaji denaturiranega spirita v sodih ali v železnih kotlih, ki držijo več kakor 500 litrov, se pri prodaji na debelo določene sledeče najvišje cene: Za Štajersko, Koroško in Kranjsko 109 kron, za Trst, Istro, Gorico in Gradiško pa 113 kron. Cene veljajo za vsakih 10.000 literskih odstotkov, proti gotovemu plačilu, prosti voznine do tiste železniške postaje, ki je kraj za katerega je namejen, najbližji, toda brez kakih morebitnih občinskih doklad. Cene za špirit pri prodaji na drobno in sicer manj kakor 25 litrov, smejo biti k vejemu za 10 odstotkov višje, kakor pri prodaji na debelo. Za prestopke zoper to navedbo je določena denarna globa do 5000 kron, oziroma kazen zapora do 6 mesecev. Donesek novega davka se bo uporabil za deželne finance. Ustanovi se tudi posebna centrala, ki bo razpolagala z vsem špiritom. Zato pride vsa zaloga spirita po stanju dne 13. novembra in ves v bodoče producirani špirit pod zaporo. Centrala bo prodajala špirit. Potem takem posamezne žganjarne ne bodo več prodajale spirita, tem oč ga bodo morale ponuditi centrali.

Bučne koščice za domačo rabo proste. V petkovi »Straži« smo poročali, da je cesarska namestnija zasegla ves pridelek orehov, solnčnih in bučnih koščic. Danes smo izvedeli iz zanesljivega vira, da so vsled posredovanja poslancev dr. Korosca, Piška, dr. Verstovška bučne koščice, kolikor se jih rabi za olje za domačo rabo pri kmečkih gospodarstvih, proste zasege. Ko dobimo natančnejše poročilo, bomo poročali.

Uradno določene cene za svinjsko mast in meso. Na Dunaju so se vršila med avstrijsko in ogrsko vlado dolgotrajna posvetovanja glede določitve cen

za svinjsko mast in svinjetino. V tozadevni ministrski naredbi, ki bo izšla v najkrajšem času, bodo določene cene za svinjsko mast in svinjetino sledeče: Cene za svinjetino bodo določene na 5 K 20 v, 5 K in 4 K 80 v. Za svinjsko mast 6 K 80 v, 6 K 50 v, 6 K 20 v in 6 K.

Svinje in mast iz Bolgarije. Graška mesarska zadruga je dobila obvestilo, da bo prve dni decembra poslana iz Bolgarije v Gradec in Dunaj večja množina pitanih svinj in več vagonov svinjske masti.

Omejitev prodaje mesa po gostilnah. Namestništvo je izdalo naredbo, s katero se omejuje uporaba oziroma prodaja mesa po gostilnah. Dovoljena je na laje prodaja samo ene vrste sveže napravljene močnate jedi. Glede prodaje mesenih jedi je določeno: Dovoljeno je prodajati samo štiri vrste mesenih jedi. Če se prodaja kuhano goveje meso, se sme prodajati še samo ena druga vrsta govejega mesa, dočim morata biti ostali dve dovoljeni vrsti mesa bodisi ali obe svinjsko meso, ali telečjo meso ali pa kuretina. Če se prodaja meso, pri katerem se uporablja sirovo maslo ali svinjska mast, se ne sme istočasno prodajati nobene druge vrste mesa. Prodaja ovčjega mesa ter prodaja drohovine (jetra, pljuca, ledvice itd.) je neomejena, če se pri tem ne uporablja sirovega masla ali svinjske masti. Da se štedi tudi z mastjo, ni dovoljeno gostilnam prodajati ob sobotah na svinjski masti ali na sirovim maslom pečenega ali praženega mesa, tudi ne divjačine ali perutnine.

Dansko zmrznjeno meso v Zagrebu. V Zagrebu so dobili sedaj prvi vagon zmrznjenega mesa z Danskega. Občinstvo je s tem mesom tako zadovoljno, da je aprovizacijski odbor naročil še nekaj vagonov.

Cene za pšenično moko na Ogrskem znižane. Ogrska vlada je znižala cene za pšenično moko za kuhanje. Najvišje cene so sedaj med 51 K do 52 K 52 v. za 100 kilogramov, dočim so znašale poprej najvišje cene 59 K do 60 K 50 v. za 100 kilogramov.

Najvišje cene za ribe v Nemčiji. Nemška vlada je izdala naredbo, s katero se določajo najvišje cene za ribe, da se zabrani umazano delo raznih spekulantov. Bržčas bo izdala tudi avstrijska vlada slično naredbo.

Na Nemškem so zdaj določili najvišje cene tudi za med, kuhano sadje, sočivje, kisló zelje in navadno sadje.

Zopetno zvišanje cen za pivo. Zveza avstrijskih pivovarjev naznanja, da bo zvišala z novim letom znovič cene za pivo in sicer bo prihodnje zvišanje cen za pivo nekoliko večje, kakor je bilo zadnje. Visoke cene za ječmen so baje glavni vzrok zvišanja cen za pivo.

Plavba po Savi ob štajersko-kranjski meji ustavljena. Od 22. novembra nadalje do preklica je ustavljena vsaka plavba po Savi ob kranjsko-štajerski meji med Litijo in Trbovljami. Od Trbovelj notri do štajersko-hrvaško-kranjske meje je pa plavba s čolni in s plavi po Savi dovoljena le osebam, ki imajo tozadevna potna dovoljenja. Pred mostom v Radečah kakor tudi pred onim v Brezicah se pa mora vsak čoln in splav ustaviti, da se oblast prepriča, je-li ima pri sebi zahtevano potno dovoljenje. Vsak prestopok zoper to odredbo se strogo kaznuje.

Naš poštni promet z inozemstvom. Odslej naprej je dovoljeno pošiljati pisma s poštnim podvzetjem iz Avstrije v Belgijo. Znesek za podvzetje mora biti označen v nemški denarni veljavi, to je v markah. Tudi je dovoljeno pošiljati poštné zavoje na vse poštné urade v Bolgarijo. V Turčijo in Grčijo se pa smejo pošiljati poštni zavoji le skozi Bolgarijo, kar se mora na dotični poštni spremnici določno navesti.

Živinske kužne bolezni na Sp. Štajerskem. V dobi od 6. do 13. novembra so bile uradno naznanjene sledeče živinske kužne bolezni na Štajerskem: Boleze na gobcu in parkljih v občinah okolica Celje, Sv. Pavel pri Preboldu, Sv. Peter v Sav. dol., Žalec, Brežice in Videm. Vranični prisad v Braslovčah. Garjavost konj v občinah Senena, Sv. Marjeta, Orehovavas, Vrhljoga, Partinje, Pobrežje, Gornja in Sp. Voličina, Zrkovci, Rogatec, Maribor. Svinjska kuga v občinah Lajtersperg, Brežice, Zakot in Bizeljsko. Svinjska rudeča bolezen v občinah Braslovče, Ljubno, Ragoznica, Sp. Voličina, Sv. Miklavž, Polenshak, Mestni Vrh in Brebrovnik.

Belezen na gobcu in parkljih v celjskem in vranskem okraju. Ker razsaja v celjskem in vran-

skem okraju kužna živinska bolezen na gobcu in parkljih je namestništvo prepovedalo promet z živo govejo živino, ovčami, kozami in svinjami v teh okrajih. Prevoz je dovoljen samo po železnici. Živinski sejmi so prepovedani, nadalje je prepovedano kupovati v označenih okrajih živino, ovce, kože in svinje od kraja do kraja, od dvorišča do dvorišča ter prosta hoja živine po dvoriščih, cestah in potokih. Istotako je prepovedano, napajati živino pri studencih in potokih. Za izvoz živine po železnici iz imenovanih okrajev je treba posebnega dovoljenja celjskega okrajnega glavarstva.

Hmelj. Ker je došla na hmeljski trg v Žatec velika množina tujega, zlasti ogrskega hmelja in ker je bilo tudi v pretečeni dobi popraševanje po tujem hmelju skrajno malekostono, so cene za tuj hmelj zopet znatno padle ter so se gibale med 45—60 K za 50 kilogramov. Ogrska pošilja v Žatec cele železniške vlake svojega hmelja, za katerega že skorodane primanjkuje skladišnih prostorov.

Cepljene trte. Štajerski deželni odbor ima letos na razpolago 500.000 komadov cepljenih trt. Kdor jih rabi, naj se zgodi pri občini ali kmetijski podružnici. Naročila se morajo do 15. decembra t. l. vposlati deželnemu odboru. Cena cepljenim trtam je 12 kron za 100 komadov.

Vremenski pregovori. Svete Cecilije grmenje, plodnega leta znamenje. — Bodi Katarina ali kres, če je mrzlo, neti les. — Andrejev sneg, z žitom kreg. — Listopada zmrzlina, je svečana ne bo; listopada južnina, bo svečana zmrzlo.

Lovska sreča. Lovca Simon Potočnik in Mihael Butolen sta 14. novembra na lovu v Žetalah ustrelila krasnega divjega mačka. Veselje za lovce je tem večje, ker ta zver dela pri jerebicah, zajcih in mladih srnah veliko škodo.

Novo sredstvo zoper legar. Na glavnemu zavodu za preiskovanje nalezljivih boleznih v Budimpešti sta profesorja dr. Kiser in Czernel iznašla neko novo sredstvo zoper legar, ki se je pri vseh dosedanjih poskusih izborno obneslo. Napravila sta dosedaj zavsem dvesto poskusov. Pri vseh teh poskusih je znašalo število smrtnih slučajev samo štiri odstotke. Tozadavni poskusi se nadaljujejo.

Amerika—dežela najvišjih dimnikov. V Združenih državah Severne Amerike se nahaja nič manj kakor 112 tovarniških dimnikov, kojih višina znaša več kakor 100 metrov. Mesto Čikago pa se ponaša, da ima najvišji tovarniški dimnik čelga sveta. Visok je namreč 180 metrov. Za njim pride oni v Glasgovo na Angleškem s 160 metri in na tretjem mestu je tovarniški dimnik v Friburgu na Nemškem, kojega višokost znaša 140 metrov.

Pel kilograma železja pojedel. V neko dunajsko bolnišnico so pred kratkim prinesli moža, kateri je iz samomorilnega namena pojedel nič manj nego 251 kosov železnih in kovinskih predmetov in sicer: 92 žrebjev dolgih 7 centimetrov, 51 enako dolgih vijakov, 10 drugih žrebjev, 7 vpognjenih lasnih igel, 3 jeklena peresa, 3 ključke (6 $\frac{1}{2}$ cm dolge), 34 steklenih drobcev, 19 dvovinarskih novcev, 12 raznih drugih kovinskih predmetov ter več kosov kremenca. Vse to je tehtalo dober pol kilograma. Mož, po poklicu tiskar, je bil star 41 let. Operacija, ki je bila neobhodno potrebna, je srečno uspela. Bolnik se čuti zelo dobroga, a zdravniki pravijo, da mu bodo železčne bolečine ostale. Ta dogodek je pripovedoval dunajski zdravnik dr. pl. Khautz na zborovanju dunajskih zdravnikov.

Stiri vojskovedje. Menda je usoda zbrala štiri glavne sovražne vojskovedje, kajti njihova imena so med seboj čudno zvezana:

Jofre
French
Putnik
Nikolaj.

Dopisi.

Maribor. Na italijanskem bojišču je padel kadet Oskar Voit, sin skladiščnega mojstra južne železnice v Mariboru, Ivana Voit. Padli je bil slušatelj tehnične visoke šole v Gradcu.

Maribor. V delavnicah južne železnice v Mariboru se je podrl oder pri neki stavbi in se je zidar Person ubil, zidar Kalandra pa se je težko poškodoval.

Maribor. Dne 15. t. m. je umrla mati tukajšnjega profesorja dr. Friderika Nowotny, gospa Marija Nowotny, v 73. letu svoje starosti. N. v m. p.

Maribor. Dne 16. novembra je umrl uslužbenec južne železnice, Jožef Sinič v 54. letu svoje starosti.

Maribor. V tukajšnji frančiškanski cerkvi se je vršila poroka učitelja in poročnika v rezervi J. Mejevšek z učiteljico Ljubo Vertnik, hčerko tukajšnje trgovke A. Vertnik. Bilo srečno!

Št. Ilj v Slov. goricah. Tukajšnjega opekararja Italijana Andreuttija so, kakor smo svoj čas poročali, prijeli in z drugimi vred odposlali v blaženo Italijo. Andreuttijevi sinovi so že poprej, nego je izbruhnila vojska, se vpisali v italijansko armado. Sedaj se je izvedelo, da je oče za vse to vedel, a se ga je kljub temu dolgo časa smatralo kot poštenega Laha. Moža menda ne bo več nazaj. Njegovo posestvo in opekarna je sedaj pod prisilnim nadzorstvom g. Swatyja.

Št. Ilj v Slov. gor. Dobrosrčni in domoljubni Šentiljčani in Šentiljčanke so tudi letos v veliki meri darovali različne stvari in sicer sadje, zelenjavo, jajca, perutnino, pecivo itd. ter tudi denarne zneske za nabavo raznih potrebščin za uboge ranjence v mariborskih bolnišnicah. Podpisana se prav iskreno zahvaljujem za obila darila in se priporočam vsem domoljubnim Šentiljčanom in Šentiljčankam za nadaljno naklonjenost za uboge naše ranjence. Mi, ki smo ostali doma, skrbimo da z domoljubnimi darovi damo našim hrabrim braniteljem domovine, ki so žrtvovali svoje ude in svoje zdravje za domovino, uteho in jim vsaj deloma lajšamo hude bolečine. Vsem: Tisočeri Bog plati. — Helena Thalerjeva, predsednica krajevnega ženskega pododborja.

Hoče. V Rogozi je umrla blaga, verna žena Marija Malajner, mati g. kaplana Karla Malajner in gospe Roze Gselman. Pogreb je bil v četrtek 4. novembra. Vodil ga je g. kaplan Malajner ob obilni udeležbi ljudstva. Pokojna je bila zlata žena, vzorna mati, povsod priljubljena in globoko verna. Bog nam daj še veliko takih mater! N. v m. p.

Hoče. Kupljenih je bilo nad 100 srečk Slov. Straže. Po občini Sp. Hoča in po kat. braln in gosp. društvu je bilo dosedaj prodanih 240 slovenskih zlatih klasov. — Za I. avstr. vojno posojilo je dal farni ubožni zavod 10.700 K, za II. posojilo 2700 K skupaj 13.400 K. — Karol Novak, veleposestnik v Sp. Hoči je podpisal za I. vojno pos. 4000 K, za II. 2000 K, za III. 1000 K skupaj 7000 K. Franc Hergouth, Sp. Hoča I. v. p. 800 K, III. 2200 K, skupaj 3000 K. Jernej Frangež, Bohova: I. vojno pos. 5000 K, III. pa 4000 K, skupaj 9000 K. Lizika in Franček Frangež, solarja 200 K. Marija Frangež, Rogoza 2000 K. Barbara Wornik 2krat po 1000 K. Ivana Wornik 2krat po 1000 K. Anton Vernik 1000 K. Župni urad Hoče 100 K. Franc Visočnik, Pohorje 1000 K. Franc Frangež 2krat po 1000 K. Simon Lešnik, Bohova 900 K. Franc Čveček, Pohorje 500 K. Neža Frangež, Bohova 1000 K. Marica Gselman, Sp. Hoča 100 K. Franc Lebe, Pivola 2000 K. Kmečka posojilnica 10.000 K. Karol Visočnik, Pohorje 200 K. Jakob Lobnik, Poh. 200 K. Katarina Janžič, Sp. Hoča 1000 K. Janez Potočnik, Šmiklavž 3000 K. Ker pa ni za vse znano, se lahko udeležba hočke fare pri treh vojnih posojilih računa najmanj na 80.000 K, kar je gotovo za domoljubne hočke Slovence častna in lepa udeležba. Ravno ta udeležba kaže, kako ljubijo naši slovenski kmetje svojo drago avstrijsko domovino. — Za vdove in sirote se je nabralo v cerkvi 59 K 2 v.

Gornja Radgona. Tukajšnji orožniki so prijeli 14letnega Alojzija Satler, ker je ukradel gestilničarki Haložan več predmetov in tudi nekaj denarja.

Ormož. V četrtek dne 18. novembra so se zbrali zastopniki vseh zadrug v okraju Ormož, da se posvetujejo o raznih važnih naših zadrug se tičočih vprašanjih. Zastopnik Zveze nadrevizor V. Pušenjak je v dveh predavanjih razpravljal o obrestni politiki in o bodočih nalogah, katere morajo zadruge rešiti. Priporočal je zadrugam znižanje obrestne mere na 4 $\frac{1}{2}$ %, nasvetoval jednako obrestno mero za vse zadruge v okraju. Po predavanjih se je vnela prav živahna debata, v katero je poseglo več zborovalcev in razpravljalo o raznih gospodarskih vprašanjih. Zborovanje je trajalo blizu 3 ure, vodil je isto načelnik Ormoške posojilnice g. Tom. Korpar.

Velika nedelja. Nekako v drugi polovici septembra smo dobili prežalostno poročilo, v katerem mi dobri vlč. g. vojni kurat naznanja, da je zatis

nil oči za večno, dne 15. sept. blag mož Alojzij Kumer, doma na Rumeču pri Vel. nedelji. Dotično pismo se glasi: »Z odkritosrčnim sočutjem se Vam dostavi to službeno poročilo. Alojz Kumer je bil več tednov težko bolan na tifuso, dokler ni izdihnil svoje junaške duše, okrepčan s sv. zakramenti. Udan v voljo božjo, je izdihnil 15. septembra. Pokopan je na ljubljanskem pokopališču. Njegova zadnja želja je bila, da se Vam sporoči to smrtno poročilo. Ljuba žena! Tolažite se z mislijo, da Vaš mož ni umrl večne smrti, ampak Vas čaka enkrat veselo svidenje v nebesih. Molite za njegov dušni mir. S srčnim sočutjem Vaše žalosti, blažim Stefan T. . . c, in kr. vojni kurat.« Usoda vojne je hotela tudi njega imeti na oltarju domovine, kot žrtev, posledico vojske. Pokojnik je bil svoj čas dober mladenič, in potem vzoren mož svoje žene in skrben oče svojima otročoma, katera sedaj zapušča v oskrbo mladi mamic. Dragi Loze, počivaj v miru in snivaj sladko spanje! Naše sozaje.

Ptuj. Pri Antoniji Brauhard kot težak zaposleni 64 letni Jakob Cestar je bil izročen kazenskemu sodišču ker je osumljen, da je ukradel hlapcu Simonu Malek vso obleko in ves prisluzeni denar.

Celje. Umrla sta v Celju hišna posestnik in lastnik kavotoča Jože Krobath in vdova pošlaščičarja Mörtlu, gospa Ter. Mörtl.

Celje. Na južnem bojišču je bil ranjen abiturijent mariborske gimnazije kadet v rezervi g. Martin Šrol, doma od Male nedelje pri Ljutomeru. Sedaj se nahaja v eni ljubljanskih bolnic.

Celje. Dvajsetletna Jozefa Pillih, doma iz Režije na Italijanskem, je služila v več tukajšnjih hišah za sobarico. Povsod, kjer je služila, je pokradla več denarja in drugih vrednostnih predmetov, katere je poskrila na podstrešju neke hiše. Izročili so jo okrožni sodniji.

Kako se Slovaki ljubijo.

Slovaška mati je pisala svojemu sinu na bojišče karto sledeče vsebine:

»Hvaljen bodi J. Kristus. S srčno ljubeznijo Te na stotisočkrat pozdravljamo Tvoji starši, Tvoji sestrici Katerca in Marička ter ti prošimo in želimo od milega Gospoda Boga dobrega, stalnega zdravja in sreče, in da bi bil obvarovan pred sovražnikom, moj dragi sinček. Piši mi, če naj Ti že pošljem zimsko obleku, ako bom moga poslati. Moj Bog, kaj neki bo s Teboj, moje mило ugnanodete, zopet se moraš v tem mrazu mučiti. O ko bi Ti mogla pomagati! Pa kaj, ko ne morem, sinček mili! Prosi, naj Te z bojišča spuste vsaj pogledat domov. I. pride domov za 14 dni in cerkvenik Miško tudi; poskusi, če Te puste domov. Še enkrat Te presrčno pozdravljamo, vsa naša rodina, in Ti želimo od Mátičke Kristove zdravja in varstva, da bi Te ta Mátička obvarovala trpljenja, hudih boleznih, in da bi pomagala mojemu sinčku, kličočemu na pomoč.

Mi zdaj koruzo vozimo, da je tako velika voda. Dobili smo že od 4. tega meseca karte od Tebe. Moj Bog, ko bi le enkrat mogla videti mojega milega dragega sinčka in se z njim potolažiti. Saj Mátičko Kristovo zmirom prosim za mojega sinčka, da bi ga ohranila . . .

Cenjenim naročnikom. Naročnike, ki nam pošiljajo naročnino po položnicah, opozarjamo, da upravištvo našega lista dostikrat prejme denar šele čez 4—6 dni in da torej ne more lista odposlati morda takoj drugi dan, ko je odposlal naročnik denar, ako nam naročnik ne naznani po dopisnici, da je odposlal naročnino. Pritožbe, češ, denar ste že prejeli, lista pa še sedaj nisem prejel, so torej neutemeljene. Naročnike, ki še niso poravnali zaostale naročnine, prosimo da store to čimprej, da jim ne bo treba ustavljati lista.

Koledar za slovenske vojake za leto 1916 je letos gotovo najboljši in času najbolj primoren slov. koledar. Obsega tudi še zadnje 4 mesece letošnjega leta. Krasi ga lepa slika cesarjeva. V koledarju najdeš 10 strani molitev, ki so primerne za vojake na bojišču. Razven tega te ta koledar podučiti o podperah družin, o penzijah vdov in sirot, o penzijah invalidov i. t. d. Ob koncu ima tudi vzorce za prošnje na razne urade v zadevi podpor in penzij. Koledarja se je dozdaj razpečalo med slov. vojaštvom že 10000. To kaže, kako je priljubljen vojakom na fronti, ki ga enkrat vidijo, si ga gotovo naroče in ga težko pričakujejo. Stane pa s poštnino vred 1 K; brez poštnine 10 v manj. Naroči in dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.